

Penge- og Pensionspanelet

Metoderapport: Større
forbrugerundersøgelse

**Penge- og Pensionspanelet
Århusgade 110
2100 København Ø**

Spørgsmålene i Barometer-undersøgelsen, må ikke eftergøres uden udtrykkelig aftale med Penge- og Pensionspanelet.

Indhold

1.	Indledning	1
2.	Metode	2
2.1	Spørgeskema og pilottest	2
2.2	Udsendelsen	3
2.3	Nægttere	6
2.4	Vejning af data	7

1. Indledning

Capacent Epinion har for Penge- og Pensionspanelet gennemført en større befolkningsundersøgelse i foråret 2008.

I dette notat beskrives metoden for befolkningsundersøgelsen, herefter benævnt Penge- og pensionsundersøgelsen.

2. Metode

Penge- og pensionsundersøgelsen er gennemført som en Internetbaseret befolkningsundersøgelse i Capacent Epinions Danmarkspanel. Danmarkspanelet er et telefonisk rekrutteret webpanel med godt 30.000 repræsentativt udvalgte personer bosat i Danmark, som deltager i Capacent Epinions undersøgelser.

Panelet er telefonisk rekrutteret. Der er i rekrutteringen lagt vægt på at sikre, at ældre, personer med kortere uddannelse og befolkningen på landet ikke er underrepræsenteret i panelet – grupper, som ellers traditionelt set er underrepræsenteret i Internetbaserede undersøgelser.

Panelet bliver løbende opdateret, ligesom inaktive respondenter løbende bliver sorteret fra. Der gøres løbende en indsats for at rekruttere såkaldte tynde segmenter, der traditionelt er underrepræsenteret i kvantitative undersøgelser.

2.1 Spørgeskema og pilottest

Spørgeskemaet til Penge- og pensionsundersøgelsen er udviklet af Penge og Pensionspanelet.

Før udsendelsen af spørgeskemaet er foretaget en pilottest af skemaet. I pilottesten blev spørgeskemaet udsendt til i alt 880 paneldeltagere, hvoraf 109 besvarede spørgeskemaet inden for tidsfristen for pilotundersøgelsen.

Interviewene til pilottesten blev gennemført i perioden 15. til 21. februar 2008. Der blev udsendt en rykker d. 20. februar 2008.

På basis af Penge og Pensionspanelets efterfølgende analyser af data fra pilottesten blev foretaget en række justeringer af spørgeskemaet. Herunder blev antallet af spørgsmål reduceret.

2.2 Udsendelsen

Udsendelsen af spørgeskemaet er sket via e-mail med et unikt link til hver paneldeltager, som leder paneldeltageren til det Internetbaserede spørgeskema.

I udsendelsesmailen er paneldeltagerne oplyst om den estimerede interviewtid på cirka 30 minutter afhængig af den enkelte respondents svar.

Med henblik på at optimere undersøgelsens svarprocent blev paneldeltagerne i udsendelsesmailen oplyst om, at der blandt de respondenter, som besvarede undersøgelsen inden for tidsfristen ville blive trukket lod om gavekort som belønning for deltagelse. Der blev udloddet et gavekort à 5000 kr., fem gavekort à 1.000 kr. og 30 gavekort à 300 kr.

Bruttostikprøven er udtrukket ved hjælp af et simpelt tilfældighedsudtræk blandt paneldeltagere på 18 år eller derover.

Udsendelsen af den faktiske Penge og pensionsundersøgelse er sket via to stikprøver, henholdsvis:

- Primær stikprøve bestående af 11.682 paneldeltagere
- Sekundær stikprøve bestående af yderligere 2.795 paneldeltagere.

Nedenstående tabel 2.2.1 viser relevante udsendelsesoplysninger om de to stikprøver:

TABEL 2.2.1: UDSENDELSESOPLYSNINGER		
	Primær stikprøve	Sekundær stikprøve
Antal paneldeltagere i stikprøven:	11.682	2.795
Dato for udsendelse:	13.03.2008	26.03.2008
Dato for 1. rykker	18.03.2008	31.03.2008
Dato for 2. rykker	25.03.2008	02.04.2008
Dato for 3. rykker	31.03.2008	-
Dato for 4. rykker	02.04.2008	-
Dataindsamling lukket	03.04.2008	03.04.2008

Den sekundære stikprøve blev udsendt med henblik på at opfylde kvoten på 750 respondenter, som er ejere af investeringsbeviser, idet denne kvote ikke blev opfyldt ved udsendelsen af den primære stikprøve.

Sektorer og kvoter

Spørgeskemaet består af en række generelle spørgsmål, som alle respondenter har besvaret. Derudover består skemaet af en række sektorspecifikke spørgsmål, som kun respondenter, der er kunde i den pågældende sektor og

har været i kontakt med sin udbyder inden for de seneste 24 måneder, har besvaret. For hver af de fem sektorer, som undersøgelsen vedrører, er på forhånd defineret en **kvote** på 750 respondenter, som skulle besvare de sektorspecifikke spørgsmål.

Nedenstående tekstboks 2.2.1. viser de spørgsmål fra undersøgelsen, som kvotestyringen er baseret på.

Tekstboks 2.2.1: Kvoter

Q1. Er du kunde hos <sektor>? [et realkreditinstitut; en pensionskasse/selskab; et forsikringselskab; en bank eller sparekasse; Ejer du investeringsbeviser udstedt af en investeringsforening]

- Ja
- Nej → Stil spørgsmål 1 igen, men nu for næste sektor i rækken)..
- Ved ikke → Stil spørgsmål 1 igen, men nu for næste sektor i rækken)..

Betingelse for Q2: Ja i Q1.2.

Q2. Nedenfor ser du en række måder hvorpå man kan være i kontakt med den/det <sektor>, hvor man er kunde. Hvor ofte har du haft følgende former for kontakt med din <sektor> inden for de seneste 24 måneder?

	Hyppighed af kontaktform indenfor de seneste 24 måneder						
	99. Ingen kontakt	1. Mindre end 3 gange	2. 3-5 gange	3. 5-10 gange	4. 10-15 gange	5. 15-20 gange	6. Mere end 20 gange
A Modtaget brev							
B Modtaget årsopgørelse /regning							
C Modtaget/sendt e-mail							
D Telefonisk kontakt							
E Personlig kontakt							
F Møde / arrangement							

Ovenstående spørgsmål stilles for de fire første sektorer.

[Hvis svar (ingen kontakt =99) for alle kategorierne A-F for en enkelt sektor → respondenteren opfylder IKKE kriterierne for kvoten til sektoren.]

[Hvis svar 1-6 i en eller flere af kategorierne A-F → respondent opfylder kriterierne for kvoten til sektoren.]

Af hensyn til interviewlængden har respondenterne kun skullet besvare sektorspecifikke spørgsmål i relation til én sektor uanset, at de opfyldte kriterierne for flere sektorkvoter.

Kvotestyringen i spørgeskemaet i spørgeskemaet har været tilrettelagt således, at de enkelte sektorer har været prioriteret, så de sektorer med den laveste relative befolkningsandel har været prioriteret højest. Har en respondent således været kunde i såvel en investeringsforening som i en bank/sparekasse, har pågældende respondent besvaret spørgsmål om investeringsforeninger (indtil kvoten for investeringsforeninger var opfyldt).

Nedenstående tabel 2.2.2. viser antallet af respondenter, som har gennemført spørgeskemaets sektorspecifikke spørgsmål om hver af de fem sektorer, dvs. sektorkvoternes størrelse. Desuden vises kvotens prioritering i kvotestyringen.

TABEL 2.2.2: RESPONDENTER FORDELTE PÅ SEKTORER (KVOTER)			
	Antal gennemførte interview	Prioritering	Kvoten lukket (dato)
Investeringsforening	757	1	03.04.2008
Realkreditinstitut	896	2	31.03.2008
Forsikringselskab	817	4	31.03.2008
Pensionskasse/selskab	770	3	02.04.2008
Bank eller sparekasse	1.155	5	31.03.2008
<p>Note: der kan være interview i en kvote, som er afsluttet efter, at kvoten. Det skyldes i givet fald, at respondenter har påbegyndt besvarelsen, før kvoten er lukket, men først afsluttet interviewet efter kvoten er lukket.</p>			

Udover de respondenter 4.395 respondenter, som indgår i de fem sektorer findes 554 respondenter i datasættet, som ikke indgår i en sektor:

- Heraf findes 18 respondenter, som ikke opfylder screeningsspørgsmålene men som har svaret på baggrundsspørgsmålene. Disse 18 respondenter udgør alle respondenter, som ikke opfyldte screeningskriterierne.
- De resterende 536 opfylder betingelserne for at blive spurgt om en eller flere sektorer, men den/de relevante sektorer har været lukket på tidspunktet for respondenternes udfyldelse af skemaet. Disse 536 respondenter har derfor kun svaret på vidensspørgsmål om ÅOP, spørgsmål om den finansielle sektor generelt og baggrundsspørgsmål.

Særligt kvoten, investeringsforeninger, tog tid at opfylde.

Ifølge InvesteringsForeningsRådet, IFR, ejer omkring 1 mio. danskere investeringsbeviser svarende til cirka 20 pct. af befolkningen. Andelen, som i indværende undersøgelse svarer, at de ejer investeringsbeviser, viste sig efter udsendelsen af den primære stikprøve at være væsentligt lavere i denne undersøgelse. Det var derfor nødvendigt at udsende en sekundær og en tertiær stikprøve med henblik på at opnå det nødvendige antal svar fra personer med investeringsbeviser.

At færre personer i denne undersøgelse svarer, at de ejer investeringsbeviser end det fremgår af IFR's opgørelser kan skyldes, at nogle ejere af investeringsbeviser ikke er klar over, at de – selvom de er med i en investeringsforening – ejer investeringsbeviser. Derfor blev foretaget en mindre omformulering af spørgsmålet om investeringsbeviser. Neden for fremgår den oprin-

delige formulering og den nye formulering, som blev effektueret pr 26.03.2008 (for begge stikprøver):

TABEL 2.2.3: OMFORMULERING AF SPØRGSMÅL OM INVESTERINGSBEVISER

Oprindelig formulering	Ny formulering pr 26.03.2008
<p>Ejer du investeringsbeviser, udstedt af en investeringsforening?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Ved ikke</p>	<p>Ejer du investeringsbeviser, udstedt af en investeringsforening?</p> <p>(Investeringsbeviser udstedes af Investeringsforeninger og formidles typisk gennem banker og sparekasser. Investeringsforeninger kan eksempelvis være Nordea Invest, Danske Invest, SparInvest o. lign.)</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Ved ikke</p>

2.3 Nægtere

Nedenstående tabel 2.3.1 viser fordelingen af svar og nægterårsager i bruttostikprøven for hovedundersøgelsen.

Tabel 2.3.1. Oversigt over anvendelsen af bruttostikprøven. N angives i parentes.

Status	Procentandel
Ikke anvendt	41,1% (5.949)
Afbrudt	14% (2.024)
Gennemført	34,2% (4.949)
Nægter (uden anden årsag)	10,7% (1.555)
Total	100% (14.477)

Nedenstående tabel 2.3.2. viser antallet af gennemførte interview og antallet af afbrudte interview¹ fordelt på sektorkvoter.

TABEL 2.3.2: OMFORMULERING AF SPØRGSMÅL OM INVESTERINGSBEVISER		
	Antal gennemførte interview	Antal afbrudte interview
Investeringsforening	757	187
Realkreditinstitut	896	202
Forsikringselskab	817	207
Pensionskasse/selskab	770	235
Bank eller sparekasse	1.155	366
Øvrige respondenter	554	98

2.4 Vejning af data

Data i Penge- og pensionsundersøgelsen er vejet baseret på en avanceret vejematrice, hvor alder, køn, geografi og uddannelse er medtaget. Der er anvendes en såkaldt iterativ vejning. Den iterative proces går ud på, at der først beregnes vægte, som skaffer overensstemmelse med idealfordelingerne på de enkelte variable én ad gangen. Som led i denne proces, vil der opstå ny uoverensstemmelse med de først behandlede idealfordelinger. Ved at gentage processen rettes fordelingerne ind, så der opnås en så god overensstemmelse på samtlige marginalfordelingerne, at nye gennemløb ikke medfører mærkbare forbedringer.

Køn, alder, geografi og uddannelsesfordelingerne stammer alle fra Danmarks Statistiks officielle befolkningsfordelinger. Der anvendes fordelinger fra det forgangne år frem for fremskrivninger. Dvs. i 2008 anvendes seneste tilgængelige tal fra 2007.

Nedenstående oversigt viser vejningen af de enkelte items i vejmatricen.

¹ Med afbrudt interview menes et interview, hvor respondenteren har påbegyndt men ikke fuldført besvarelsen.

<p>Uddannelse 0.384; Grundskole, almengymnasiale uddannelser, erhvervsgymnasiale uddannelser 0.363; Erhvervsfaglig 0.253; Videregående uddannelser</p>
<p>Region 0.305; Region Hovedstaden 0.149; Region Sjælland 0.217; Region Syddanmark 0.223; Region Midtjylland 0.106; Region Nordjylland</p>
<p>Køn og alder 0.135; Mænd mellem 18-34 år 0.185; Mænd mellem 35-54 år 0.169; Mænd 55+ år 0.133; Kvinder mellem 18-34 år 0.181; Kvinder mellem 35-54 år 0.197; Kvinder 55+ år</p>

De individuelle vægte i datasættet spænder fra 0,257 til 4,635, hvilket kan betegnes som relativt store vægte. Kilden til de store vægte er først og fremmest vejningen på uddannelse, idet der således er en underrepræsentation af lavtuddannede. Det kan hænge sammen med spørgeskemaets kompleksitet.